

eiopa
EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Výročná správa za rok 2016

Zhrnutie

EIOPA ani iná osoba, ktorá koná v mene agentúre nenesie zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2018.

Print EI-AD-17-001-SK-C ISBN 978-92-95087-79-8 doi:10.2854/633438
PDF EI-AD-17-001-SK-N ISBN 978-92-95214-08-8 ISSN 2529-5896 doi:10.2854/44889

© EIOPA, 2018

Reprodukcia je povolená len s uvedením zdroja.

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, ktorý nie je predmetom autorského práva agentúra, je potrebné povolenie priamo od držiteľov práv.

Úvodný prejav predsedu

Na účel zabezpečenia spoľahlivého a účinného dohľadu nad sektormi poisťovníctva a dôchodkového poistenia je Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) hlboko presvedčený o holistickom a integrovanom prístupe k dohľadu a jeho realizácii na európskej úrovni a v uplynulých rokoch usilovne pracoval na plnení svojho mandátu vo forme vysokokvalitnej regulácie, technického poradenstva a dohľadu na úrovni Európskej únie. Rok 2016 nebol výnimkou, a preto táto správa obsahuje hĺbkové informácie o našich činnostiach a výsledkoch dosiahnutých počas minulého roka, ktoré sú základom záväzku orgánu vytvoriť spoločnú európsku kultúru v oblasti dohľadu s jednotnými postupmi dohľadu v celej Európskej únii.

V roku 2016 orgán EIOPA vyvinul a využil nástroje a projekty na zlepšenie konvergenzie dohľadu, na ochranu finančnej stability a posilnenie ochrany spotrebiteľa pre poisťníkov a oprávnené osoby v Európskej únii. Okrem rozsiahlych úloh spojených so Solventnosťou II, napríklad bezpečným zberom a uchovávaním údajov, EIOPA inicioval mesačný výpočet a uverejňovanie bezrizikových úrokových mier a po prvý raz uverejnil správu o opatreniach týkajúcich sa dlhodobých záruk. EIOPA vykonal stresový test poistenia v rámci celej EÚ, vyvinul svoj makroprudenciálny prístup k prostrediu s nízkymi úrokovými mierami v Solventnosti II, uverejnil výročnú správu o spotrebiteľských trendoch a poskytol poradenstvo Európskej komisii v otázkach zahŕňajúcich vývoj celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu (PEPP) a so spoločným výborom potom vypracoval dokumenty s kľúčovými informáciami pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP).

V oblasti dôchodkového poistenia zamestnancov EIOPA vo svojom stanovisku k spoločnému rámcu pre posúdenie rizík a transparentnosť navrhol budúci prístup k riešeniu dlhobohkej udržateľnosti dôchodkových príslubov a podnietil včasné úpravy.

Realizácia komplexného plánu orgánu EIOPA ku konvergencii v oblasti dohľadu prebehla prostredníctvom ďalšieho vývoja príručky dobrých postupov dohľadu, práce na správach o jednotnosti riešenia určitých

podstatných otázok v interných modeloch a vykonávaní návštev národných orgánov dohľadu, poskytovaním nezávislej spätnej väzby, spochybňovaním postupov dohľadu a podporou zlepšení vo vnútroštátnom dohľade prostredníctvom úkonov, akým je napríklad vykonávanie preskúmania súvah. Viac sme sa sústredili aj na postupy dohľadu v súvislosti s cezhraničnou obchodnou činnosťou.

Orgán bude vychádzať z týchto výsledkov v roku 2017, keďže skonsolidujeme svoje postavenie ako dôveryhodný orgán dohľadu nastavením priority na konvergenciu postupov dohľadu a plnením úlohy v napredovaní programu Európskej komisie v takých oblastiach, ako je napríklad únia kapitálových trhov. EIOPA musí byť naďalej pripravený reagovať na vyvíjajúce sa politické a podnikateľské prostredie, najmä na zvyšujúcu sa digitalizáciu a rastúce využívanie dát veľkého objemu. EIOPA musí zabezpečiť, aby si udržal tempo s týmto vývojom a účinne reagoval na príležitosti a výzvy, ktoré inovácia prináša, aby z nej spotrebiteľia mali prospech, ale aby boli naďalej chránení.

Pri dosahovaní našich cieľov sa spoliehame na širokú škálu partnerov a zainteresovaných strán. Rád by som využil túto príležitosť a poďakoval sa našim kolegom z národných orgánov dohľadu za ich trvalú spoluprácu a otvorenosť za uplynulý rok. Rád by som sa poďakoval aj rade orgánov dohľadu a správnej rade orgánu EIOPA za ich strategický záväzok. Budovanie silnej európskej kultúry dohľadu sa neudeje za noc, ale spoločnými silami sme odhodlaní priniesť pozitívnu zmenu v prospech európskych spotrebiteľov.

Gabriel Bernardino

Predslov výkonného riaditeľa

Keď sa pozriem späť na rok 2016, som rád, že môžem povedať, že EIOPA dosiahol svoj strategický cieľ fungovania ako zodpovedná, kompetentná a profesionálna organizácia.

Ako vždy, snaha o dosiahnutie vysokej úrovne je základným prvkom spôsobu našej práce. Ako organizácia neustále identifikujeme príležitosti na zvýšenie našej efektívnosti a kvality našich výstupov.

V roku 2016 k nim patrila revízia organizačnej štruktúry orgánu EIOPA s cieľom zabezpečiť, aby sme pracovali čo najúčinnšie a aby boli naše zdroje čo najlepšie prispôbené plneniu nášho pracovného programu. Výsledná nová štruktúra, ktorá nadobudla účinnosť na konci roka 2016, zohľadňovala zmenu stratégie orgánu EIOPA z regulácie na dohľad a do úvahy sa vzali praktické skúsenosti z predchádzajúcich piatich rokov. Vďaka zmenám sa zamestnanci lepšie zladili s organizačnými prioritami, čo orgánu EIOPA umožní dosiahnuť strategické ciele účinnejšie, najmä v dôsledku lepšej koordinácie a účinnejšej práce v rámci organizácie.

Riadenie zdrojov, ľudských aj finančných, je pre EIOPA naďalej prioritou. Na konci roka 2016 bol plán pracovných miest splnený na 95,7 % z celkového počtu 139 pracovných miest. Orgán počas celého roka vykonal 26 náborových kampaní, ale prilákanie a udržanie si talentovaných zamestnancov je naďalej náročné. Pokiaľ ide o budúcnosť, EIOPA v roku 2016 značne pokročil v práci

na vývoji kompetenčného rámca na identifikáciu potrebných kompetencií v oblasti dohľadu, ktorý orgánu umožní viac sa zamerať na dohľad.

Prevádzkový rozpočet orgánu EIOPA na rok 2016 dosahoval 21 762 500 EUR a pri jeho plnení EIOPA uplatňuje všetky zásady a normy riadneho finančného hospodárenia. S potešením konštatujem, že na konci roka 2016 dosahovala miera plnenia rozpočtu v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov 99,68 %.

Pri pohľade do budúcnosti meniaci sa politický priestor a vyvíjajúce sa podnikateľské prostredie naznačujú potrebu, aby EIOPA bol pripravený aktívne reagovať na meniace sa priority či nové úlohy. To nám pomôže dosiahnuť silnú organizačnú kultúru a som hrdý, že môžem oceniť spôsob, ktorým zamestnanci orgánu EIOPA pracujú v súlade so šiestimi hodnotami orgánu (efektívnosť, nezávislosť, integrita, zodpovednosť, tímový duch a transparentnosť). Vďaka spoločnému chápaniu týchto hodnôt budeme schopní ako organizácia úspešne spoločne reagovať na budúce výzvy tak, aby sme mohli pokračovať v práci smerujúcej k nášmu celkovému cieľu, ktorým je posilnenie ochrany spotrebiteľa a finančnej stability v prospech hospodárstva Európy, jej podnikania, a predovšetkým jej občanov.

Fausto Parente

Úvod

Poistenie plní v spoločnosti dôležitú úlohu. Keď funguje dobre, preberá riziko a prispieva k hospodárskemu rastu a finančnej stabilite a v konečnom dôsledku prináša občanom väčšiu finančnú bezpečnosť. S aktívami v hodnote približne dvoch tretín hrubého domáceho produktu (HDP) EÚ (73 % v roku 2015) ⁽¹⁾ je sektor poistenia v EÚ významnou súčasťou finančného sektora a so záväzkami predstavujúcimi jednu tretinu majetku európskych domácností sú spotrebiteľia závislí od aspektov odvetvia poistenia, pokiaľ ide o ich budúci príjem. Rovnako dôležité je dôchodkové poistenie zamestnancov na zabezpečenie toho, aby boli starší ľudia na dôchodku chránení pred rizikom chudoby. S aktívami v hodnote približne 25 % HDP EÚ ⁽²⁾ a v niektorých krajinách ešte oveľa viac, rastú aktíva dôchodkových fondov rýchlo a čoraz viac poskytujú zdroj investícií finančným trhom.

EIOPA bol zriadený v januári 2011 v dôsledku reforiem štruktúry dohľadu vo finančnom sektore EÚ. EIOPA je nezávislý poradný orgán Európskej únie pre Európsky parlament, Radu Európskej únie a Európsku komisiu. Jeho základnými úlohami sú podporovanie stability finančného systému, zabezpečovanie transparentnosti trhov a finančných produktov a ochrana poistníkov, účastníkov dôchodkového systému a oprávnených osôb.

Poslaním orgánu EIOPA je chrániť verejný záujem prispievaním ku krátkodobej, strednodobej a dlhodobej stabilite a efektívnosti finančného systému pre hospodárstvo Únie, jej občanov a podnikateľské subjekty. Toto poslanie napĺňa podporovaním riadneho regulačného rámca a konzistentných postupov dohľadu v záujme ochrany práv poistencov, účastníkov dôchodkového systému a oprávnených osôb, a prispieva tak k dôvere verejnosti v odvetvia poisťovníctva a dôchodkového poistenia zamestnancov v Európskej únii.

EIOPA je jedným z troch európskych orgánov dohľadu, ktoré tvoria dôležitý prvok európskeho systému finančného dohľadu (ESFS), integrovanej siete národných a európskych orgánov dohľadu, ktorá poskytuje potrebné väzby medzi makroprudenciálnou a mikroprudenciálnou úrovňou, pričom ponecháva každodenný dohľad na vnútroštátnej úrovni.

Táto výročná správa obsahuje podrobnosti o hlavných výsledkoch orgánu dosiahnutých v roku 2016 v rámci jeho hlavných činností:

- posilnenie ochrany spotrebiteľov;
- zlepšenie fungovania vnútorného trhu EÚ v oblasti dôchodkov a poistenia;
- posilnenie finančnej stability sektorov poistenia a dôchodkového poistenia zamestnancov a
- toho, aby bol orgán EIOPA zodpovednou, kompetentnou a profesionálnou organizáciou.

⁽¹⁾ Zdroj: Štatistika poistenia/zaistenia v EÚ/EHP podľa Eurostatu a orgánu EIOPA <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

⁽²⁾ Zdroj: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

INFORMAČNÉ OKIENKO: Najväčšie úspechy v roku 2016

Dokumenty s kľúčovými informáciami (KID)

Regulačné technické predpisy o KID pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP) predstavujú míľnik v zlepšovaní transparentnosti investičných produktov prostredníctvom jednoduchých a porovnateľných informácií v rámci sektora bankovníctva, poisťovníctva a cenných papierov. Teraz po prvý raz môžu spotrebiteľia jednoducho porovnávať rôzne produkty a prijímať informované investičné rozhodnutia v súlade so svojimi konkrétnymi potrebami.

Začatie tematického preskúmania trhového správania poisťovní v rámci celej EÚ, ktoré pôsobia na trhu investičného životného poistenia

Tematické preskúmania predstavujú kľúčový nástroj stratégie orgánu EIOPA zameranej na dohľad nad výkonom podnikania, ktorej cieľom sú osobitné finančné činnosti alebo produkty, v prípade ktorých počiatočné dôkazy naznačujú, že môže dochádzať k potenciálnemu poškodzovaniu spotrebiteľa. Preskúmanie, ktoré sa začalo v roku 2016, bolo zamerané na určenie potenciálnych zdrojov poškodzovania spotrebiteľa, ktoré vyplývalo zo vzťahov medzi poisťovateľmi a poskytovateľmi služieb správy aktív. Toto tematické preskúmanie je dôležitým krokom k účinnému zavedeniu a vykonávaniu stratégie orgánu EIOPA, ktorá smeruje ku komplexnému rámcu založenému na rizikách a prevencii, pokiaľ ide o dohľad nad vykonávaním činnosti.

Poradenstvo v oblasti identifikácie a nastavenia rizikových kategórií investícií do infraštruktúry

Investície do infraštruktúry by mohli byť pre činnosť poisťovníctva veľmi dôležité. Projekty infraštruktúry však môžu byť zložité a vyžadujú si osobitné odborné znalosti o riadení rizík. EIOPA preto navrhol hlbší prístup a vytvorenie samostatných tried aktív podľa štandardného vzorca Solventnosti II pre investície do infraštruktúrnych projektov. Pomocou navrhovaného prístupu sa zmysluplne znižujú rizikové poplatky pre kvalifikujúce sa investície do infraštruktúrnych projektov do majetku a dlhopisov.

Poradenstvo v oblasti rozvoja jednotného trhu EÚ pre osobné dôchodkové produkty (PPP)

Poradenstvo orgánu EIOPA v reakcii na žiadosť Európskej komisie poskytlo dôležitý vstup do debaty o tom, ako môžu osobné dôchodky prispieť k splneniu potrieb zabezpečovania primeraných dôchodkových príjmov a posilniť zvýšené dlhodobé investovanie pre poskytovateľov týchto produktov. Z dôvodu veľmi rozmanitého trhu osobných dôchodkových produktov v Európskom hospodárskom priestore (EHP) môže úspešne prekonať ťažkosti a nedostatky cezhraničnej činnosti a ponúk len prudenciálne správny produkt tzv. druhého systému, ktorý je preukázateľne dôveryhodný, transparentný a nákladovo efektívny.

Pripravenosť orgánu EIOPA na podávanie správ podľa Solventnosti II

V smernici Solventnosť II sa ustanovujú požiadavky na podávanie správ a úloha orgánu EIOPA pri bezpečnom zbere a riadení týchto údajov. V roku 2016 EIOPA dostal prvý súbor úplných vykazovaných údajov, čo predstavuje zásadný míľnik v projekte Solventnosť II. V záujme jeho dosiahnutia EIOPA vytvoril spoločné vzory a nástroje na podávanie správ, aby podporil podniky v plnení si ohlasovacích povinností. EIOPA zriadil aj plne funkčný centrálny register údajov o poistení, ktorý sa stane najúplnejšou a najautoritatívnejšou databázou v oblasti poisťovní. Tieto údaje budú analyzované a nahlasované na účel spätnej väzby príslušným vnútroštátnym orgánom (NCA) a poskytnú pridanú hodnotu.

Mesačné generovanie bezrizikových úrokových mier a systémová úprava rizika vlastného kapitálu

Kľúčové zložky rámca Solventnosť II sa teraz budú počítat jednotne v celej Európskej únii (EÚ) a sú replikovateľné pre poisťovne/zaistovne vďaka tomu, že EIOPA každý mesiac uverejní tieto informácie.

Prvá výročná správa o opatreniach týkajúcich sa dlhodobých záruk (LTG) a opatreniach týkajúcich sa rizika vlastného kapitálu

Po prvý raz EIOPA predložil správu o používaní a vplyve opatrení týkajúcich sa dlhodobých záruk a opatrení týkajúcich sa rizik vlastného kapitálu na finančnú situáciu európskych poisťovateľov. Výsledok tohto hodnotiaceho prieskumu potvrdil významný vplyv týchto opatrení na finančnú situáciu poisťovateľov a zároveň naznačil, že opatrenia fungujú tak, ako sa zamýšľalo, vrátane oblasti finančnej stability, čo preukázal stresový test poistenia orgánu EIOPA v roku 2016.

Začatie preskúmania kvality aktív a preskúmanie súvahy v oblasti dôchodkov a poistenia v Bulharsku

Úloha orgánu EIOPA bola zásadná v začatí komplexného posúdenia odolnosti oboch sektorov v Bulharsku, výsledkom ktorého je lepšia dôveryhodnosť a dôvera spotrebiteľov. EIOPA poskytol hlboké odborné znalosti a poznatky v oblasti sektora a spolupredsedal riadiacemu výboru a riadil technické prvky práce, vrátane vedenia v oblasti vývoja metodiky pre toto posúdenie.

Stresový test orgánu EIOPA v oblasti poistenia v roku 2016

Orgán EIOPA vykonal svoj stresový test v rámci celej EÚ, v ktorom posudzoval zraniteľné miesta poisťovateľov a ich odolnosť voči veľmi nepriaznivému vývoju na trhu na základe spoločného analytického rámca. Výsledky potvrdili významné výzvy pre európsky sektor poistenia, ktoré sú vyvolané súčasným makroekonomickým prostredím. Test sa uskutočnil po implementácii Solventnosti II, a poskytol tak obraz s tzv. vysokým rozlíšením znázorňujúci zraniteľné miesta sektora, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť v oblasti dohľadu. Orgán EIOPA bude dôsledne monitorovať vykonávanie odporúčaní príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, aby sa zabezpečila koordinovaná reakcia na situácie, ktoré môžu predstavovať hrozbu pre životaschopnosť dohliadaného subjektu a kolektívne pre systém ako celok.

Dokument na rokovanie o možnej harmonizácii rámcov pre ozdravenie a riešenie krízových situácií poisťovateľov

Orgán EIOPA poskytol prehľad o súčasnom rozdrobenom prostredí, čím pripravil pôdu pre harmonizovaný rámec na ozdravenie a riešenie krízových situácií navrhnutím základných stavebných blokov. Tento rámec by mohol byť dôležitým krokom a kľúčovým míľnikom smerom k spoľahlivejšiemu a stabilnejšiemu poistnému trhu v prospech poisťovníkov.

Stanovisko inštitúcií EÚ k spoločnému rámcu pre posúdenie rizík a transparentnosť pre inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IZDZ)

Stanovisko predstavuje zásadný krok vpred smerom k realistickým informáciám citlivým na riziko, ktoré sa týkajú finančnej situácie dôchodkových fondov. Odporúčania orgánu EIOPA na modernizáciu európskej regulácie dôchodkových fondov sú zamerané na podporu odvetvia dôchodkového poistenia zamestnancov tak, aby zvládol svoje súčasné a budúce výzvy.

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY